

Notă de prezentare a documentului de discuție

„Regulament privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade foarte lungi de livrare” (Regulament)

Documentul de discuție (DD) a fost elaborat conformitate cu prevederile *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, care la art. 23 alin. (1) prevede că „**tranzacțiile cu energie electrică se desfășoară pe piața concurențială, în mod transparent, public, centralizat și nediscriminatoriu**” și în scopul promovării investițiilor necesar a fi realizate în domeniul energiei electrice, pentru dezvoltarea unui cadru de reglementare care să stimuleze încheierea și derularea de contracte bancabile pe termen lung de către operatorii economici care își propun realizarea de proiecte de investiții în capacități de producere a energiei electrice, utilizând soluții bazate pe mecanisme de piață, în condiții de concurență, transparență, predictibilitate și nediscriminare.

Mecanismul de tranzacționare propus se bazează pe modele de piață existente, care asigură un grad de flexibilitate crescut, respectând totodată principiile de bază stabilite de lege, prin asigurarea unui cadru:

- *flexibil*, de stabilire a condițiilor contractuale pentru tranzacționarea energiei electrice în deplină conformitate cu intențiile companiilor implicate în proiectul investițional: investitori, finanțatori și beneficiari;
- *transparent*, menit să asigure accesul nediscriminatoriu al participanților la piață, care îndeplinesc condițiile de eligibilitate specifice proiectului de investiții, la atribuirea contractelor supuse licitațiilor;
- *legal*, care să confere certitudinea potențialilor investitori cu privire la valorificarea producției de energie electrică la cel mai bun preț al pieței, obținut în condiții de concurență și transparență;
- menit să pună la dispoziția autorităților implicate instrumente și informații clare pentru evaluarea investițiilor și îmbunătățirea/amendarea în viitor a mediului investițional, pe principii concurențiale, de piață.

Principalele elemente de diferențiere ale pieței de energie electrică ce va fi reglementată prin *Regulament* sunt:

- posibilitatea tranzacționării de energie electrică de către entități care nu dețin încă *licență de producere a energiei electrice*, permițând astfel companiilor ce intenționează să investească în capacități de producție să încheie contracte de vânzare a energiei electrice

care să stea la baza atragerii finanțării necesare; aceste companii vor trebui să obțină licență de producere a energiei electrice cel mai târziu cu 60 de zile înainte de data prevăzută în contract pentru demararea livrărilor;

- perioada semnificativă de timp ce se va scurge între data realizării tranzacției și data demarării livrărilor de energie electrică, perioadă ce va trebui să permită obținerea finanțării și realizarea investiției;
- perioada foarte lungă de livrare a energiei electrice.

Mecanismul de realizare a tranzacțiilor pe platforma online a Operatorul pieței de Energie Electrică și de Gaze naturale Opcom – S.A. (OPCOM), care vor fi inițiate de către ofertanți, respectiv companiile ce intenționează să investească în capacități de producție a energiei electrice, vor fi derulate în 3 etape:

- **etapa I** – *etapa de preselecție a candidaților* - în cadrul căreia, pe baza listei de documente și a criteriilor de eligibilitate furnizate de inițiator, se stabilește lista participanților calificați pentru următoarea etapă;
- **etapa II** - *etapa de dialog competitiv* - în cadrul căreia, pe baza discuțiilor individuale cu candidații calificați, inițiatorul stabilește condițiile finale ale ofertei inițiatore, respectiv formatul final al contractului, inclusiv forma finală a formulei de ajustare a prețului;
- **etapa III** – *etapa de licitație, de evaluare a ofertelor finale de răspuns și anunțare a câștigătorului/câștigătorilor licitației*; selecția ofertelor finale de răspuns se va baza exclusiv pe preț.

Principiile de bază ale mecanismului de tranzacționare sunt:

- I. Fiecare ofertant inițiator definește condițiile licitației.
- II. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM anunță inițierea de sesiuni de tranzacționare prin dialog competitiv.
- III. Sesiunile de tranzacționare prin dialog competitiv se desfășoară în trei pași succesivi:
 - i. etapa de preselecție a candidaților;
 - ii. etapa de dialog competitiv;
 - iii. etapa de atribuire a ofertelor finale.
- IV. OPCOM organizează ședințe de licitație în sistem online pentru evaluarea ofertelor finale.
- V. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la Piața centralizată pentru atribuirea contractelor de energie electrică pentru perioade foarte lungi de livrare (PCTL) notificați de a încheia contractul publicat împreună cu oferta finală pentru vânzarea-cumpărarea energiei electrice.
- VI. OPCOM verifică conformitatea contractului semnat cu contractul publicat împreună cu oferta finală pentru vânzarea-cumpărarea energiei electrice;
- VII. În cazul retragerii ofertelor inițiatore înainte de organizarea etapelor sesiunii de tranzacționare pe PCTL, refuzului de semnare a contractului și/sau prezentării unui contract neconform, participanților în cauză le revine obligația achitării sumei penalizatoare.

Condițiile aplicabile participanților respondenți care pot fi stabilite de către inițiator

- i. lista documentelor solicitate pentru etapa de preselecție a participanților cu oferte de răspuns, pe baza cărora se realizează evaluarea indicatorilor de bonitate considerați relevanți și asiguratorii de către inițiatorul sesiunii pentru derularea contractului și termenul limită pentru depunerea documentelor;
- ii. definește criteriile de calificare a participanților respondenți, respectiv:
 - a) lista indicatorilor de bonitate pe baza cărora se realizează calificarea participanților în cadrul etapei de preselecție pentru etapa de dialog competitiv;
 - b) nivelul minim sau, după caz, maxim al acestor indicatori;
 - c) ponderea fiecărui indicator în stabilirea punctajului față de care este declarat rezultatul etapei de calificare;
- iii. numărul minim al candidaților calificați față de care este organizată etapa de dialog competitiv.

Condițiile ofertei care pot fi stabilite de către inițiator

- i. durata livrării (data de începere și data de finalizare); aceasta va fi de minim un an (recomandat);
- ii. profilul zilnic al livrărilor, prin alegerea din următoarele variante:
 - a) livrare în bandă;
 - b) livrare la ore de vârf de sarcină, clar definite ca intervale orare;
 - c) livrare la ore de gol de sarcină, clar definite ca intervale orare;
 - d) livrare în semi-bandă sau orice combinație între profilele de bandă, vârf și gol, clar definite ca intervale orare;
- iii. puterea medie orară aplicabilă profilului/profilelor indicate;
- iv. opțiunea privind tranzacționarea integrală/parțială a ofertei inițiatore;
- v. prețul de deschidere propus și după caz, formula de ajustare a prețului.

Condițiile contractuale care pot fi stabilite de către inițiator

- i. formatul de contract propus de către inițiator pentru vânzarea-cumpărarea energiei electrice, pentru perioade de livrare mai mari de un (1) an.
- ii. elementele din oferta inițiatore, altele decât prețul, asupra cărora inițiatorul sesiunii de tranzacționare dorește să discute în cadrul etapei de dialog competitiv pentru identificarea condițiilor ferme ale ofertei finale, ce nu vor face obiectul tranzacționării în etapa de evaluare a ofertelor finale.

OPCOM organizează sedințe de licitație în sistem online pentru evaluarea ofertelor finale.

ședința de licitație organizată de OPCOM în sistem online pentru evaluarea ofertelor finale comportă două faze:

- **Faza I** – colectarea ofertelor de răspuns - ca urmare a unei oferte de vânzare/cumpărare introduse pentru tranzacționare de către participantul inițiator al licitației; într-o primă fază de licitație se pot introduce oferte de răspuns cu prețuri mai mari, mai mici sau egale cu cel din oferta inițiatore, fără ca participantul inițiator să-și poată modifica prețul propus.

Ofertele de răspuns introduse pe parcursul Fazei I pot fi modificate/retrase/anulate pe parcursul acestei faze, în funcție de strategia proprie de ofertare sau de evoluția pieței, toate aceste operațiuni fiind vizualizate în piață.

- **Faza II** – nu mai pot fi introduse oferte și are loc corelarea automată a cererii cu oferta. La sfârșitul acestei faze sunt încheiate tranzacțiile cu energie electrică rezultate din procesul de ofertare din Faza I.

În cazul în care după încheierea Fazei II oferta participantului inițiator nu a fost atribuită integral, la solicitarea acestuia se poate organiza o nouă fază a etapei evaluare a ofertelor finale, care permite introducerea/modificarea/anularea ofertelor atât de către participantul inițiator, cât și de către ceilalți participanți, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele sistemului de tranzacționare.

Transparența pieței contractelor de energie electrică pentru perioade foarte lungi de livrare

1. Pentru anunțarea inițierii sesiunii de licitație prin dialog competitiv OPCOM publică pe pagina sa de web:
 - i. toate documentele aferente condițiilor stabilite de către inițiator cu privire la condițiile de derulare a licitației:
 - a) condițiile aplicabile participanților respondenți;
 - b) condițiile ofertei;
 - c) condițiile contractuale;
 - ii. programul previzionat al etapelor licitației prin dialog competitiv.
2. După încheierea etapei de dialog competitiv OPCOM publică pe pagina sa de web:
 - a) condițiile finale ale ofertei;
 - b) condițiile (generale) finale ale contractului asumat de către inițiator în cazul atribuirii ofertei.
3. După încheierea sesiunilor de licitație OPCOM publică pe pagina sa de web următoarele date:
 - i. denumirea participantului inițiator;
 - ii. oferta finală;
 - iii. condițiile (generale) finale ale contractului stabilite de inițiator, aferente ofertei finale;
 - iv. cantitatea ofertată și numărul de fracții (părți) din cantitatea ofertată, în cazul în care participantul inițiator a optat pentru tranzacționarea parțială, perioada de livrare, profilul, cantitățile tranzacționate, prețul de pornire, prețurile de adjudecare a ofertelor atribuite și lista participanților care au participat la licitație cu oferte de răspuns.
4. Fiecare ofertă inițiatoare publicată va fi disponibilă pe pagina de web a OPCOM timp de cel puțin 2 ani.
5. OPCOM publică pe pagina sa de web tariful perceput pentru serviciul efectuat în calitate de operator al pieței și toate documentele aferente cadrului de reglementare și procedural aplicabil acestei piețe.